

Høringssvar - Trygge rammer for fosterhjem

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for levekår		

Saksbehandler: Sigrunn Madland	Arkivsaknr.: 2019/1337-2
--------------------------------	--------------------------

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Askøy kommune viser til høringsbrev fra Barne- og likestillingsdepartementet av 18.02.2019 med høringsfrist 20.05.2019. I hovedsak støtter Askøy kommune utvalget sine forslag og innstilling slik disse fremkommer i NOU 2018: 18. Vi ønsker å kommentere følgende:

Askøy kommune er enig med utvalget i at det er stort behov for endring av rammebetingelser for fosterhjemsarbeidet. Pr i dag er situasjonen at familier som påtar seg omsorgsoppgaver for barnevernet kan tape økonomisk på dette. Dette bør rettes. Det å rettighetsfeste flere av de økonomiske ytelsene vil redusere vanskelige diskusjoner mellom fosterhjem og barneverntjenestene. Vi antar at dette også vil føre til færre konflikter mellom barnevern og fosterhjem og dermed redusere behov for opprettelse av en klageinstans i kommunen slik utvalget foreslår. Vi er også usikre på om et slikt klageorgan vil bidra til å dempe konfliktene mellom barnevern og fosterforeldre. Det er stort behov for at betingelsene til kommunale fosterhjem blir mer lik betingelser til statlige og private fosterhjem. Et barn i et kommunalt fosterhjem kan ha like store behov som et barn som bor i et statlig familiehjem. Det er i dag tilfeldig hvilke barn som får hvilke tilbud.

Askøy kommune støtter også utvalgets forslag om at kommunen bør etablere spisskompetansemiljøer som kan utvikle og ivareta en spesialisert veiledning av fosterfamilier. Etter vår vurdering bør dette legges til større regioner hvor en kommune får oppdraget med å utbygge og drifte et slikt kompetansemiljø.

Utvalget mener det er behov for å utarbeide en egen instruks for bruk av individuell plan i barnevernet. Vår erfaring er at bruken av individuell plan, også i barnevernet, blir tatt i bruk og fungerer svært godt når digitale verktøy legger til rette for dette. Ansvar for koordinering av tjenester til barn under omsorg bør ligge hos barneverntjenesten og ikke flyttes til andre etater.

I utredningen pekes det på behov for forskning på forsterhjemsområdet. Vi er enig i dette og vil særlig fremheve behov for forskning knyttet til bruk av slekt som ny omsorgsbasis for barnet. Etter vår oppfatning fører flytting av barn til familie ofte til store utfordringer og særlig for barnets foreldre. Et eventuelt brudd med fosterhjemmet kan også gi ekstra belastninger for barnet. Utvalget gir forslag om at kommunene i større grad skal involvere familie i oppfølgingen av fosterbarn. Etter vårt skjønn er det også her behov for forskning og kunnskap om hvordan dette kan gjøres slik at det er til støtte for barnets utvikling.

Askøy kommune støtter utvalgets flertall i at *faglige standarder kan erstatte kravene i fosterhjemsforskriften om antall oppfølgingsbesøk.*

En forutsetning for gjennomføring av tiltakene som fører til økte utgifter vil være at merutgiftene fullfinansieres gjennom statsbudsjettet og overføringer til kommunene

SAMMENDRAG

NOU 2018 presenterer en utredning av hvordan de økonomiske og faglige rammebetingelser for fosterbarn på en best mulig måte kan gi støtte til barnet og forsterfamilien. Målet er større forutsigbarhet, trygghet og tilpassede tiltak for barna og fosterfamiliene.

Utvalg for levekår har bedt om høringsuttalelse i møte 04.04.19 med høringsfrist 20.05.19.

Avgjøres av:

Utvalg for levekår

Behandles i følgende utvalg:

Utvalg for levekår

Videre saksgang:

Rådmannen oversender høringsuttalelse til Barne- og likestillingsdepartementet.

Saksopplysninger:

I NOU 2018 presenteres en utredning av hvordan de økonomiske og faglige rammebetingelser for fosterbarn på en best mulig måte kan gi støtte til barnet og forsterfamilien. Målet er større forutsigbarhet, trygghet og tilpassede tiltak for barna og fosterfamiliene.

De økonomiske rammebetingelser for fosterforeldre er i hovedsak arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning etter veiledende satser. Til tross for veiledende satser er det likevel stor ulikhet i kommunenes praksis. Rammebetingelsene fastsettes gjennom individuelle forhandlinger mellom fosterhjem og barneverntjeneste. Utvalget foreslår å omlegge godtgjøringen til fosterforeldre ved tre grep:

- En kommunal stønadsordning for ordinære fosterhjem
- Rett til inntektskompensasjon ved permisjon den første perioden etter at barnet har flyttet inn, hvor varigheten er differensiert etter barnets alder
- Frikjøp den første perioden knyttet til tiltak eller oppfølging som ikke er forenlige med at fosterforeldrene er i (fullt) arbeid.

Ved å rettighetsfeste økonomiske ytelser understrekes samfunnets anerkjennelse av fosterfamiliens viktige oppdrag. Det vil også kunne redusere vanskelige forhandlinger mellom barnevern og fosterfamilier når forhandlingsområdene innsnevres. Tiltakene vil også løse avkortingsproblemer i trygdesystemet som enkelte fosterhjem har opplevd.

For at fosterhjem skal få den faglige oppfølging de har behov for foreslås det at det opprettes spisskompetansemiljøer som kan tilby spesialisert veiledning. Det foreslås også at kommunene skal etablere en tilgjengelighet for fosterhjem utenfor ordinær kontortid.

Utvalget peker videre på fosterbarns ofte sammensatte vansker med behov for tjenester fra flere sektorer. Dette krever utstrakt samarbeid og koordinering av tjenestene. For å sikre at dette fungerer tilfredsstillende for barnet gir utvalget anbefalinger som:

- Innføring av en kommunal samordningsplikt for saker som gjelder personer med behov for langvarige og koordinerte tiltak
- Kommunene skal utpeke hvem i kommunen som har det koordinerende ansvar, barn skal inkluderes i samarbeidet.
- Barneverntjenesten skal utarbeide individuell plan for barn med behov for langvarige og koordinerte tiltak eller tjenester. Dette skal forskriftsfestes.
- Barneverntjenesten skal alltid vurdere om det er mulig at barnet blir boende i kommunen eller i nærkommune.
- Det anbefales gjennomgang av taushetsplikt reglene i ulike lovverk for å forenkle og tydeliggjøre samarbeidsmuligheter.
- Det utarbeides en samlet oversikt over kommunens mulige støtte og hjelpetiltak

Hva gjelder barneverntjenestens oppfølging av barn i fosterhjem foreslår utvalget at det utarbeides et kvalitetssystem i barnevernet. Dette for å gi barnevernet faglig støtte i ulike arbeidsprosesser.

I større grad, enn det som gjøres i dag, mener utvalget det er behov for at barnevernet involverer barnets familie og nettverk i oppfølgingen av barnet, og at barneverntjenesten får en plikt til å vurdere hvordan dette kan gjøres i fht det enkelte barn.

Utvalget etterlyser forskning og kunnskap på området og anbefaler at det iverksettes forskning mot ulike tema i fosterhjemsarbeidet.

Vurdering:

Flere av forslagene til utvalget vurderer vi at allerede er igangsatt i Askøy. Utfordringene utvalget peker på er likevel godt kjent hos oss. Utvalgets forslag om endring av de økonomiske rammebetingelser vil kunne gi muligheter for et vi i større grad kan konsentrere samarbeidet med fosterforeldre til å handle om det enkelte fosterbarn og mindre om økonomi.

Folkehelseperspektiv:

Det er god folkehelse å gi barn en stabil og trygg oppvekst. Barn under offentlig omsorg er særlig utsatt og å sikre gode rammebetingelser kan bidra til en mer stabil oppvekst. Rettighetsfestede økonomiske ytelser til fosterforeldre vil understreke samfunnets anerkjennelse av forsterfamiliens viktige samfunnsoppdrag.

Økonomi:

Flere av forslagene vil føre til økte utgifter for kommunene. I kapittel 11 under pkt 11.3.1 i utredningen fremgår økonomiske konsekvenser for kommunene avhengig av hvilken modell man velger.

Kleppestø, 24.04.19

Eystein Venneslan
rådmann

Torgeir Sæter
kommunalsjef levekår